

Protokół z posiedzenia
Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska
w dniu 16.09.2020 r.
Miejskie Centrum Dialogu, ul. Bracka 10, Kraków

OBECNI na posiedzeniu (skład zmienny, część osób wychodziła po omówieniu danego tematu)

Członkowie KDO

- 1 Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody – Mariusz Waszkiewicz
- 2 Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony i Rozwoju Dębnik – Jolanta Kapica
- 3 Fundacja Fundusz Partnerstwa – Małgorzata Szymczyk - Karnasiewicz
- 4 Fundacja Aeris Futuro – z up. Małgorzata Małochleb
- 5 Obywatelski Komitet Ratowania Krakowa – Janina Żuradzka
- 6 Stowarzyszenie Ruch Ekologiczny Św. Franciszka z Asyżu – z up. Tomasz Fiszer
- 7 Małopolskie Towarzystwo Ornitologiczne – Kazimierz Walasz
- 8 Fundacja Otwarty Plan – Małgorzata Małochleb
- 9 Stowarzyszenie „Nasza Olszanica” – Tomasz Fiszer
- 10 Stowarzyszenie na Rzecz Toń – Ewa Serwatka
- 11 Fundacja Dzika Klinika – Joanna Wójcik
- 12 Stowarzyszenie Zielone Swoszowice – Dorota Kozak
- 13 Stowarzyszenie Kraków dla Mieszkańców – Adrianna Siudy
- 14 Fundacja Dzieci w Naturę – z up. Tomasz Fiszer
- 15 Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa – Lucyna Czyż
- 16 Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa – Justyna Pamuła

Goście

- 1 Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie – Andrzej Kozera
- 2 Państwowe Gospodarstwo wodne Wody Polskie – Agnieszka Gądek
- 3 Państwowe Gospodarstwo wodne Wody Polskie – Monika Piszczek
- 4 Rada Dzielnicy VIII Dębniki – Elżbieta Pytlarz
- 5 Akcja Ratunkowa dla Krakowa – Monika Konieczna
- 6 Akcja Ratunkowa dla Krakowa – Katarzyna Pilitowska
- 7 Akcja Ratunkowa dla Krakowa – Maciej Fijak
- 8 KRK News – Justyna Słowikowska

PORZĄDEK OBRAD

1. Użytek ekologiczny na Zakrzówku – sprawa odszkodowań za jego utworzenie
2. Ośrodek rehabilitacji dla dzikich zwierząt w Krakowie – kontynuacja
3. Wycinka drzew i działania na rzekach na terenie Krakowa
4. Zmiana regulaminu KDO ds. Środowiska
5. Koszenia trawników na terenach prywatnych (wspólnot, spółdzielni)
6. Sprawy bieżące – wolne wnioski

Przebieg spotkania

Ad. 1. Użytek ekologiczny na Zakrzówku – sprawa odszkodowań za jego utworzenie - uchwała

Jolanta Kapica naświetliła temat potrzeby podjęcia działań dot. użytku ekologicznego "Zakrzówek" w związku z wypowiedzią Prezydenta Miasta Krakowa opublikowaną jako wywiad w dwutygodniku Krakow.pl nr 15 z dn. 26.08.2020 r. pt. „Co mają wspólnego bilety MPK z Zakrzówkiem”.

W związku z powyższym Jolanta Kapica proponuje podjęcie stosownej uchwały Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska. KDO i wnioskuję o wyłączenie na podstawie obowiązujących przepisów prawnych działek obejmujących teren całego użytku ekologicznego na Zakrzówku.

Głosowanie nad uchwałą Nr 15 /09/2020 z dn. 16.09.2020

Za: 12

Wstrzymujących się: 1

Przeciwko: 0

Ad. 4. Zmiana regulaminu KDO ds. Środowiska - uchwała

Tomasz Fiszer omówił konieczność wprowadzenia zmian w regulaminie KDO ds. Środowiska w związku z nowym zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa ws. powoływania i funkcjonowania Komisji Dialogu Obywatelskiego, chodzi o umożliwienie głosowania w sposób zdalny z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych jako formy podejmowania uchwał przez KDO ds. Środowiska (w sytuacjach wyjątkowych, m.in. w związku z sytuacją z jaką mieliśmy do czynienia podczas wiosennego „lockdownu” z powodu pandemii, który wstrzymał prace KDO ds. Środowiska).

Głosowanie nad uchwałą Nr 17 /09/2020 z dn. 16.09.2020

Za: 14

Wstrzymujących się: 0

Przeciwko: 0

Ad. 5. Koszenia trawników na terenach prywatnych (wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni mieszkaniowych) - uchwała

Małgorzata Szymczyk-Karnasiewicz przypomniała o propozycji, by do spółdzielni mieszkaniowych i zarządców nieruchomości skierować uchwałę KDO ws. zmniejszenia intensywności koszenia zieleni na terenach ich nieruchomości. Uchwała powinna być skierowana także do wiadomości rad dzielnic.

Celem podstawowym będzie stworzenie odpowiedniej bazy kontaktowej do spółdzielni i wspólnot np. poprzez kontakt z zarządami spółdzielni oraz ze Stowarzyszeniem zrzeszającym zarządców nieruchomości w Krakowie.

Komisja zwróci się z apelem do spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot i zarządców nieruchomości o zmniejszenie częstotliwości koszenia trawników na terenach przez nich zarządzanych oraz ograniczenie koszenia zieleni przybłokowej i przydomowej, czasowej rezygnacji z koszenia w sytuacji suszy oraz koszenia częściowego / fazowanego. Pozwoli to obniżyć temperaturę w miejskiej wyspie ciepła jaką jest Kraków, zwiększy różnorodność biologiczną, obniży koszty utrzymania trawników, a także zmniejszy poziom hałasu i emisji spalin – szczególnie uciążliwych na osiedlach mieszkaniowych.

Głosowanie nad uchwałą Nr 16 /09/2020 z dn. 16.09.2020

Za: 14

Wstrzymujących się: 1

Przeciwko: 0

Ad. 2. Ośrodek rehabilitacji dla dzikich zwierząt w Krakowie – kontynuacja

Tomasz Fiszer poinformował o odpowiedzi z ZZM, że właściwą komórką zajmującą się tym tematem jest WKŚ mimo, że sprawa inwestycji związanej z ORDZ jest prowadzona przez Zarząd Inwestycji Miejskich (ZIM) w Krakowie.

Joanna Wójcik przypomniała temat i wspomniała o sesji Rady Miasta sprzed dwóch tygodni, podczas której Wiceprezydent Miasta Krakowa p. Andrzej Kulig złożył zobowiązanie, że powrócimy do pierwotnego pomysłu lokalizacji ośrodka w Lasach Tynieckich.

Tomasz Fiszer zadał przedstawicielowi ZIM pytanie, kiedy zostanie ogłoszony przetarg na 1 i 2 Etap tworzenia Ośrodka (koncepcja i projekt) i czy prace budowlanych będą w 3. Etapie?

Andrzej Kozera poinformował, że przetarg na koncepcję architektoniczno-budowlaną zostanie ogłoszony na przełomie września/października. Opracowana koncepcja architektoniczno-budowlana posłuży do ogłoszenia przetargu na projekt budowlany. Będzie robiony oddzielny przetarg na koncepcję ORDZ i oddzielny na projekt budowlany oraz trzeci na roboty budowlane.

Rozstrzygnięcie przetargu i wyłonienie wykonawcy nastąpi prawdopodobnie do końca roku. Wykonawca będzie miał czas do połowy 2021 aby oddać koncepcję.

Zakres prac nie zmieni się – ZIM chce mieć informacje na temat dróg dojazdowych i zieleni już na etapie koncepcji. Jeżeli okaże się, że jest brak możliwości podłączenia do sieci, projektanci na etapie projektu budowlanego będą wnioskowali o odstępstwa ministerialne, np. odprowadzenie ścieków przez szczelny zbiornik (szambo). Zakres rzeczowy przetargu był omówiony i przygotowany w 2019 roku i nie wymaga zmian. Być może będzie potrzebna decyzja ZRID (Zezwolenie na Realizację Inwestycji Drogowej) ze względu na układ komunikacyjny.

Joanna Wójcik zapytała, czy koncepcja zostanie opracowana do końca półrocza 2021?

Andrzej Kozera odpowiedział – tak, wcześniej zostanie złożona wstępna koncepcja, po złożeniu uwag projektant będzie opracowywał finalną koncepcję. Można szacować, że opracowanie projektu budowlanego to około 8 miesięcy, będzie to początek 2022 roku, potem projekty wykonawcze wraz z kosztorysem inwestorskim. Projekty wykonawcze mogą być zlecone w jednym zamówieniu z projektem budowlanym lub w osobnym zamówieniu. Jest też możliwość zamówienia robót wraz z opracowaniem projektów wykonawczych, ale jest wtedy ryzyko roszczeń wynikające z różnic między projektem budowlanym i wykonawczym, który z natury rzeczy powinien być bardziej szczegółowy.

Joanna Wójcik zapytała, czy będzie ujawniona kwota, do której będą ograniczone oferty.

Andrzej Kozera odpowiedział, że kwota jest podawana w chwili otwarcia ofert. Jeśli wszystkie oferty będą za wysokie, może się okazać, że było niedoszacowanie, bo obiekt jest specyficzny i nie ma wskaźnikowych oszacowań.

Joanna Wójcik zapytała, co będzie, jeżeli wszyscy złożą za wysoką ofertę.

Andrzej Kozera odpowiedział, że w takim wypadku Zamawiający analizuje możliwość zwiększenia kwoty.

Joanna Wójcik zapytała, czy kolejny przetarg to kilka miesięcy.

Andrzej Kozera odpowiedział, że materiały są już przygotowane i powtórzenie przetargu jest szybsze.

Joanna Wójcik odpowiedziała, że chodzi o to żeby wyłonienie oferenta maksymalnie skrócić.

Andrzej Kozera poinformował, że procedura od określonych kwot musi trwać dłużej. Jeżeli wejdziemy w progi unijne, wtedy terminy przetargowe są odpowiednio wydłużone. Spodziewamy się ogłosić postępowanie dot. koncepcji na przełomie tego i następnego miesiąca, mamy zielone światło.

Joanna Wójcik zapytała: pierwotnie była przeznaczona kwota 5.200.000 zł, teraz jest mniejsza. Co się stało z 300.000 zł?

Andrzej Kozera odpowiedział – jak zadanie nie może być zrealizowane, to kwoty są zmieniane, na przełomie 2019 i 2020 były aktualizacje planu finansowego. Możemy przyjąć, że kwota ok. 5.000.000 zł nie wystarczy na realizację zarówno kompletnej dokumentacji jak i robót budowlanych. Mamy pewność, że mamy środki na opracowanie koncepcyjne.

Małgorzata Małochleb zadała pytanie, co KDO ds. Środowiska może zrobić teraz albo w listopadzie, żeby zabezpieczyć środki w przyszłych latach.

Andrzej Kozera odpowiedział – w przyszłym roku będziemy mieć tylko przetarg na projekt budowlany i ta kwota wystarczy. Na kolejne lata będziemy mieć oszacowanie w oparciu o uzyskaną dokumentację i wtedy będzie można wnioskować o środki w odpowiedniej wysokości.

Małgorzata Małochleb – A do WPF-u? (Wieloletniego Planu Finansowego)

Andrzej Kozera odpowiedział – nie mając oszacowania, trudno wnioskować o środki.

Małgorzata Małochleb – A droga dojazdowa do Ośrodka?

Andrzej Kozera: Układ komunikacyjny będzie wyzwaniem, natomiast całość ma być maksymalnie wtopiona w otoczenie. Nie wszystkie warianty drogi będą możliwe do wykonania ze względu na własność. Koło 0,5 km drogi dojazdowej jest planowane.

Joanna Wójcik zapytała: czy przed przystąpieniem do przetargu możemy prosić o przesłanie dokumentacji przetargowej. do KDO ds. Środowiska do wglądu ?

Andrzej Kozera odpowiedział – nie ma takiej możliwości ze względów formalnych.

Joanna Wójcik zapytała: czy wytyczne szczegółowe dotyczące fachowców są uwzględnione w przetargu.

Andrzej Kozera odpowiedział – nie wszystkie warunki można do przetargu włączyć ze względu na ograniczenia związane z konkurencyjnością. Zamieściliśmy je we wzorze umowy. ZIM stwierdził, że zachował ustalenia w kwestiach technicznych (powierzchnie budynków i ich kompozycja, ile wolier i jakich itp., ale część wymagań dotyczących konsultacji koncepcji z biologiem/weterynarzem doświadczonym w rehabilitacji dzikich zwierząt przenieśli do wzoru umowy z Wykonawcą (rok temu KDO nalegała, aby wykonawca miał w swoim zespole nie tylko architektów ale też fachowca/ów od dzikich zwierząt).

Joanna Wójcik zapytała: czy KDO ds. Środowiska będzie miała możliwość wglądu do koncepcji i projektów na etapie ich tworzenia i wnoszenia uwag. Andrzej Kozera stwierdził, że nie widzi problemu i taka możliwość będzie.

Tomasz Fiszer - rozumiem, że po wyborze oferenta będzie możliwość udziału w pracach?

Andrzej Kozera: mamy możliwość przekazania wstępnej koncepcji pod dyskusję podczas wspólnego spotkania.

Tomasz Fiszer podsumował, że przy dobrej chęci do współpracy, wszystkie przeszkody są do pokonania. Istotne jest to, aby projekt wykonawczy był zakończony przed rozpoczęciem prac budowlanych, choć znane są inwestycje miejskie, dla których już po rozpoczęciu prac, zlecane są projekty wykonawcze, a wyższe kwoty proponowane przez wykonawców, przekraczające poziom ustalony przez zamawiającego, są akceptowane (np. Zakrzówek).

Ad. 3 Wycinka drzew i działania na rzekach na terenie Krakowa – Wody Polskie

Podczas wprowadzenia Mariusz Waszkiewicz poinformował o 3 planowanych inwestycjach: modernizacja wałów Wisły i Dłubni na odcinku nowohuckim, budowa 2 zbiorników w Bieżanowie. Te inwestycje mają już pozwolenie na budowę. Było kilka spotkań, także w terenie aby doprowadzić do zmniejszenia ilości wycinanych drzew. W Przylasku Rusieckim jest największy problem ze względu na duży łęg.

Monika Piszczek: Jesteśmy na etapie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji modernizacji wałów Wisły oraz zbiorników Malinówka 1 i 2. W tym roku planowane jest podpisanie umowy z Wykonawcą na modernizację wałów na Wiśle. W ubiegłym tygodniu otrzymaliśmy od organizacji ekologicznych wykaz drzew przeznaczonych do wycinki na wałach Wisły, które powinny zostać ocalone. Wykaz jest analizowany. Od kilku miesięcy RZGW w Krakowie prowadzi wizje lokalne i konsultacje z organizacjami pozarządowymi. Prowadzimy rozmowy z ZZM na temat rekompensaty - nasadzeń. Otrzymaliśmy propozycję dwóch lokalizacji: Barycz i Bagry.

Mariusz Waszkiewicz: Planowane są kolejne inwestycje w Krakowie?

Monika Piszczek: Planowana jest realizacja dodatkowo jeszcze 2 zbiorników (Malinówka 3 i Serafa 2) w kaskadzie do zbiorników Malinówka 1 i 2 – projekty są w trakcie opracowania, do 5 października powinniśmy uruchomić przetargi, zgodnie z zaleceniami Banku Światowego. Oprócz tego procedujemy jeszcze 2 inwestycje: budowa bramy przeciwpowodziowej w Porcie Płaszów (ok. 188 drzew do wycięcia) i w Porcie Kujawy (ok. 83 drzewa do wycięcia) oraz budowa mobilnej pompowni Lesisko służącej ochronie przeciwpowodziowej. W przypadku tej inwestycji decyzja środowiskowa nałożyła na nas obowiązek nasadzenia drzew w ilości 1:0,5 (ok. 800 drzew do wycinki).

Mariusz Waszkiewicz: Jaka jest kompensacja nasadzeń w inwestycjach dotyczących zbiorników: Malinówka 3 i Serafa 2?

Monika Piszczek: Nie mamy jeszcze wydanej decyzji zmieniającej decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, ale prawdopodobnie będzie to 1:1.

Mariusz Waszkiewicz: Problemem jest, że RDOŚ wydał lekką ręką zgodę bez obowiązku kompensacji. To, że Wody Polskie chcą nasadzić, to jest tylko dobra wola. Problemem jest, że nie mamy w Krakowie, gdzie sadzić drzew. Propozycja ZZM, aby je sadzić w okolicach Bagrów i Baryczy, to kompletne nieporozumienie, bo tam następuje naturalne odnowienie. Nawet nie jesteśmy w stanie wskazać punktów gminnych do nasadzeń. Przy inwestycjach Wód Polskich mamy kilka tysięcy drzew do usunięcia, np. przy Kombinacie nie można zrobić nasadzeń. Jeśli miasto nie podejmie działań polegających na wykupie terenów pod nowe parki, to nie mamy gdzie zakładać parków.

Tomasz Fiszer: Czy przy nowych inwestycjach (Malinówka 3, Serafa 2, Kujawy, Płaszów oraz Lesisko) jest możliwa współpraca z organizacjami ekologicznymi przy optymalizacji wycinki, tak jak parę miesięcy temu?

Monika Piszczek: Tak, spotykamy się cyklicznie i jesteśmy otwarci na rozmowy.

Joanna Wójcik zaproponowała przeniesienie ogródków działkowych z okolic ul. Podbięty (w pasie międzywału), bo przy wałach śmieci są wymywane do rzeki, szczególnie w sytuacjach zwiększonego poziomu wody w Wiśle.

Agnieszka Gądek: Należy sprawdzić, czyje są to grunty – możemy sprawdzić.

Joanna Wójcik: Może udostępnić tym ludziom inne miejsca.

Kazimierz Walasz: Na Łąkach Nowohuckich ogródki działkowe zostały zlikwidowane, więc są precedensy likwidacji dzikich ogródków działkowych. Poza tym część ogrodów działkowych istniejących kilkadziesiąt lat zlikwidowano, gdy właściciele odzyskali tereny i przeznaczyli je pod zabudowę. Często przy osiedlach są ogródki działkowe, z których korzysta niewielka liczba osób, a wokół są skupiska budynków wielorodzinnych i ich mieszkańcy nie mają dostępu do zieleni, brakuje parków i w takiej sytuacji należy się zastanowić nad przekształceniem ogródków działkowych w parki, gdyż na ogół są to tereny gminne.

Mariusz Waszkiewicz: Ogródki działkowe przy Dłubni są ogradzane do samej rzeki, co jest niezgodnie z prawem.

Mariusz Waszkiewicz zapytał: Czy teraz będzie modernizowana część podgórska wału?

Monika Piszczek: Obecnie JRP przygotowuje inwestycje pod modernizację lewego wału rzeki Wisły od mostu Wandy do stopnia Przewóz wraz z wałami cofkowymi Dłubni, lewego wału rzeki Wisły od stopnia Przewóz do Suchego Jaru i prawego wału rzeki Wisły od stopnia Dąbie do stopnia Przewóz.

Katarzyna Pilitowska: Brożka-Ruczaj – 2-gi etap Parku Riecznego Wilga. Czy dla Wód Polskich ma znaczenie zmiana zakresu realizacji projektu, polegająca na nie wykonaniu części projektu lub zastąpieniu go innym?

Agnieszka Gądek: W przypadku istotnej zmiany zakresu projektu może być wymagana zmiana pozwolenia lub nawet nowe pozwolenie wodno-prawne. W przypadku tylko rezygnacji z niektórych elementów zawartych w pozwoleniu wodno-prawnym zmiana decyzji nie jest wymagana.

Mariusz Waszkiewicz zapytał: Czy na rzece Prądnik będą usuwane drzewa?

Agnieszka Gądek: W ramach zadań utrzymaniowych planowanych do realizacji w roku bieżącym nie są przewidziane żadne roboty w korycie rzece Prądnik na obszarze Miasta Krakowa. Powstające zatory lub przetamowania w korycie są w miarę możliwości usuwane przez służby techniczne PGW Wody Polskie.

Tomasz Fiszer zaproponował, aby temat działkowców poruszyć na kolejnym KDO.

Ad.6 Sprawy bieżące – wolne wnioski

Kazimierz Walasz: Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwalił nowy Program Ochrony Powietrza, która zakłada m.in. zakaz grilowania, używania kosiarek spalinowych, dmuchaw do liści. Zapewne podobny program jest obecnie tworzony w woj. małopolskim i może warto by się tym zainteresować, powołując się na istniejące już rozwiązania precedensowe.

Katarzyna Pilitowska wspomniała o koszeniu łąk nowohuckich w nocy.

Kazimierz Walasz zaproponował, aby podjąć ten temat na KDO i poruszyć problem koszenia łąk w okresie lęgowym ptaków.

Ewa Serwatka poinformowała o wprowadzaniu przez miasto zadań poprzez budżet obywatelski.

Katarzyna Pilitowska: Czy w zimie możemy zająć się tematem solenia – wprowadzenie uchwały. Mariusz Waszkiewicz przypomniał, że temat ten był już poruszany na KDO. Trzeba go więc będzie przypomnieć w formie kolejnej uchwały KDO ds. Środowiska.

Tomasz Fiszer poinformował, że 2 lipca br. był zaproszony przez Wiceprezydenta Miasta Krakowa p. Jerzego Muzyka na spotkanie, na którym omówiono tryb pracy KDO ds. Środowiska w okresie pandemii oraz obieg dokumentów tworzonych przez KDO. Prezydent zadeklarował udzielenie wsparcia KDO w zorganizowaniu transmisji posiedzeń KDO przez Internet, jeśli zajdzie taka potrzeba. Jest też wola prezydenta kontynuowania tematyki remediacji gruntów, m.in. w Nowej Hucie.

Kolejne posiedzenie KDO ds. Środowiska odbędzie się w dniu 14 października 2020 r.

Protokołowała:

Dorota Kozak

Sekretarz Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Środowiska